

Manual de actuación ante situacións de violencia sexual ou LGBTIfóbica

1. Coñece ben o local, cales son as zonas potencialmente perigosas ou onde poden darse con maior probabilidade este tipo de situacións.

2. Aprende a recoñecer os distintos tipos de violencia, tanto sexual como LGBTIfóbica, desde aquelas que son máis visibles (agresións sexuais ou físicas) como as que pasan desapercibidas para a maioría da sociedade porque están interiorizadas (violencia verbal: comentarios ofensivos, insinuacións, ameazas, etc.).

PAUTAS PARA A DETECCIÓN DE SITUACIÓNS CRÍTICAS:

1

Observar e prestar atención a situacións que denotan violencia ou intimidación contra as mulleres ou persoas do colectivo LGBTI como: insistencias, presenza excesivamente desequilibrada de homes e mulleres, acurrallamento, actitudes ou palabras denigrantes, xestos ou expresións de carácter sexista e groseiro, etc.

2

Observar e prestar atención a situacións que incrementan a vulnerabilidade das persoas, como consumos de substancias, momentos de pouca ou alta afluencia de público, etc.

3

Amosar, de forma clara, a posición de rexeitamento do propio establecemento e das persoas que traballan nel contra a violencia sexual e LGBTIfóbica.

4

Asegurarse de que o material de sensibilización sobre a violencia sexual e LGBTIfóbica está dispoñible e visible para todas as persoas usuarias do local.

5

Ante calquera sospeita de situacións de incomodidade e/ou malestar, achegarse á persoa que as está soportando, identificarse como parte do persoal e preguntarlle como se atopa e se precisa axuda.

Ante unha situación de violencia sexual ou LGBTIfóbica:

- 01** Identificarse como persoal do establecemento e ofrecer un espazo tranquilo e de seguridade para a vítima.
- 02** Non interrogar a vítima, só se preguntará por como está e polas súas necesidades.
- 03** Evitar que a vítima quede soa, salvo solicitude expresa. Preguntarlle á vítima se está soa no local ou con amizades (independentemente de se está baixo os efectos de drogas/alcohol ou non) e evitar a intervención de terceiras persoas alleas á vítima. En caso de falta de consciencia, buscar persoas que poidan acompañala.
- 04** Se require de asistencia sanitaria urxente, chamar ao 112.
- 05** Permitirlle tomar a decisión sobre que facer e respectar a decisión, sen exercer presión nin forzar. Se a vítima ten problemas de comprensión (polo estrés, situacións de consumo ou dificultades co idioma), buscar axuda.
- 06** No caso de ter diante o agresor ou agresores, deixar claro o posicionamento do establecemento en contra desas condutas violentas e, segundo o que decida a vítima, chamar ás forzas e corpos de seguridade e axudar a identificar o agresor ou agresores, ou obrigalo a abandonar o local.
- 07** Garantir que a vítima non abandona o establecemento ata comprobar que está en bo estado e acompañada por unha persoa da súa confianza.

NORMAS DE COMPORTAMENTO DO PERSOAL PARA UNHA AXEITADA ACTUACIÓN:

1	Actuar sempre con calma e asertividade.	5	Informar a persoa que ten dereito a interpor unha denuncia, ao acompañamento legal e a recibir atención sociosanitaria se é o seu desexo.
2	Manter a confidencialidade da persoa atendida e da situación acaecida.	6	Explicarlle á persoa que servizos de atención ten á súa disposición e ofrecerlle información sobre estes.
3	Acompañar a persoa atendida a un espazo de seguridade e proporcionarlle o apoio emocional e físico que precise.	7	Recompilar a máxima información descritiva sobre o agresor e sobre posibles testemuñas da situación.
4	Valorar se son a persoa axeitada para facer a intervención ou se require de axuda.	8	Non cuestionar nin xulgar, desde o primeiro momento, e ao longo da intervención, recoñecer a credibilidade da persoa agredida.

Manifestacións da violencia sexual e LGBTIfóbica

“
Calquera acto sexual
non desexado nin consentido
É VIOLENCIA

VIOLENCIA AMBIENTAL

- Exhibición de símbolos ou imaxes ofensivas e/ou vexatorias de mulleres e/ou persoas LGBTI.

VIOLENCIA VERBAL

- Uso de linguaxe sexista.
- Comentarios ofensivos e/ou degradantes en relación co sexo, coa identidade de xénero, coa identidade sexual ou coa orientación.
- Comentarios despectivos sobre unha persoa ou grupo, tales como insultos.
- Burlas e bromas que non sexan aceptadas e xeren incomodidade ou molestias ás mulleres ou persoas con sexualidades e xéneros diversos.
- Uso de expresións co fin de poñer en ridículo unha persoa polo seu aspecto físico, maneiras, forma de vestir ou de falar.
- Comentarios non desexados sobre o aspecto físico.
- Insinuacións sexuais non desexadas
- Ameazar ou chantaxear para ter relacións sexuais non consentidas.

VIOLENCIA FÍSICA/SEXUAL

- Intimidar, acosar.
- Contactos físicos non desexados que non agradan, incomodan ou violentan a persoa que os sofre (rozamentos, tocamientos...).
- Achegamento físico excesivo ou contacto físico deliberado sobre persoas que se atopan nun estado de falta de consciencia.
- Realización de fotografías que non son aceptadas, que xeran incomodidade, ou que se fan a persoas que se atopan nun estado de falta de consciencia.
- Empurrar, inmovilizar, esquinar ou impedir o paso.
- Perseguir.
- Golpear, agarrar.
- Babear, cuspir.
- Comentarios sexuais non desexados.
- Exhibicionismo.
- Obrigar a prácticas non desexadas ou impoñer prácticas de sexo inseguro.
- Violación (non só con penetración).

TELÉFONOS DE INTERESE

SERVIZOS DE EMERXENCIA

Emerxencias 112

Urxencias Sanitarias de Galicia 061

FORZAS E CORPOS DE SEGURIDADE

Unidade Atención Familia e Muller da Policía Nacional (UFAM) 091

Policía Local 092

INFORMACIÓN E ASISTENCIA XERAL

Teléfono da Muller 900 400 273

Teléfono de atención contra todas as formas de violencia contra as mulleres 016

Teléfono Arco da Vella 028

Teléfono contra a trata con fins de explotación sexual 900 105 090

Teléfono de atención contra a discriminación racial ou étnica 021

CENTROS DE INFORMACIÓN Á MULLER (CIM) 981 957 691 | 981 545 351